

“Για να μην ιδούν τα δάκρυά μου οι απέναντί μας και χαρούν”

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Μονεμβασίας και Σπάρτης

“Αυτές τις μέρες, με κορύφωμα αυτήν την εβδομάδα, βουίζει στα αφτιά όλου του κόσμου η θλιβερή είδηση ότι η Αγία Σοφία, «η Μεγάλη Εκκλησιά», που στολίζει μέχρι σήμερα, για χίλια πεντακόσια περίπου χρόνια, την ένδοξη πρωτεύουσα του Βυζαντίου, την Πόλη των ονείρων μας, μετατρέπεται σε τούρκικο τζαμί. Τι φοβερό πράγμα!” αναφέρει ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Μονεμβασίας και Σπάρτης κ. Ευστάθιος σε επίκαιρο μήνυμά του. “Ένας παμμέγιστος Ναός, που θεμελιώθηκε το 532 και εγκαινιάστηκε το 537, που ήταν ο καθεδρικός Ναός του επισκόπου της Πόλης και ονομαζόταν Μεγάλη Εκκλησία και για το μέγεθός της (78μ. μήκος και πλάτος 72 μ., ενώ το ύψος έφτανε τα 62 μ.), αλλά και για τον προορισμό και την αποστολή της, μεταβάλλεται στις μέρες μας σ’ένα τούρκικο τέμενος με ανάλογη «διακόσμηση».

Σε άλλο σημείο, ο Σεβασμιώτατος αναφέρει: “Ήθελα να γράψω μα δίσταζα μέχρι τούτη τη στιγμή. Διάβαζα τα γραφόμενα πολλών και επισήμων και δεν ήθελα να γράψω κάτι σαν αυτά. Δηλαδή πονάμε, γιατί μεταβάλλεται σε τζαμί «ένα μνημείο παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς»; Ένα μνημείο, αρχιτεκτονικό μεγαλουργήμα, που άντεξε στον πανδαμάτορα χρόνο; Ένα μνημείο που

προστατεύει η UNESCO και με τη μετατροπή του φεύγει από την κηδεμονία της; Όχι, δε με γεμίζουν και δεν παρηγορούν εσώψυχα μόνο αυτού του είδους οι θρήνοι γι' αυτήν την απώλεια. Δεν ήθελα να γράψω, για να μην ιδούν τα δάκρυά μου και τον πόνο μου οι απέναντί μας και χαρούν για την ανείπωτη θλίψη μας”.

ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ:

“Αυτές τīs μέρες, μέ κορύφωμα αυτήν τήν εβδομάδα, βουίζει στά άφτιά όλου τοῦ κόσμου ἡ θλιβερή εἵδηση ὅτι ἡ Ἁγία Σοφία, «ἡ Μεγάλη Ἐκκλησιά», πού στολίζει μέχρι σήμερα, γιά χίλια πεντακόσια περίπου χρόνια, τήν ἔνδοξη πρωτεύουσα τοῦ Βυζαντίου, τήν Πόλη τῶν ὀνείρων μας, μετατρέπεται σέ τούρκικο τζαμί.

Τί φοβερό πράγμα! Ἕνας παμμέγιστος Ναός, πού θεμελιώθηκε τό 532 καί ἐγκαινιάστηκε τό 537, πού ἦταν ὁ καθεδρικός Ναός τοῦ ἐπισκόπου τῆς Πόλης καί ὀνομαζόταν Μεγάλη Ἐκκλησία καί γιά τό μέγεθός της (78μ. μήκος καί πλάτος 72 μ., ἐνῶ τό ὕψος ἔφτανε τά 62 μ.), ἀλλά καί γιά τόν προορισμό καί τήν ἀποστολή της, μεταβάλλεται στίς μέρες μας σ’ ἓνα τούρκικο τέμενος μέ ἀνάλογη «διακόσμηση».

Ἕνας ἱερός χῶρος, ὅπου ἦταν ὀλοφάνερη ἡ παρουσία τοῦ Θεοῦ, ὅπου ἔγιναν ἀναρίθμητες θεῖες λειτουργίες ἀπό ἁγίους Ἱεράρχες, ἀπό καταξιωμένους καί εὐλαβεῖς Ἱερεῖς καί ἀπό ἱεροπρεπεῖς καί πρόθυμους διακόνους, ὅπου γονάτισαν εὐσεβεῖς ὀμόθρησκοί μας καί ἔκλαψαν μπροστά στά εἰκονίσματα καί ἄνοιξαν τήν καρδιά τους μέ κατανυκτική προσευχή, ὅπου ἀντήχησαν ἀγγελικές ψαλμωδίες ἀπό δεκάδες, ἑκατοντάδες καί χιλιάδες χαρισματικούς καί καλλίφωνους ἄρχοντες πρωτοψάλτες, λαμπαδάριους καί δομέστικους, σήμερα ὑποβιβάζεται καί βεβηλώνεται ἀπό ἐκείνους πού οὔτε τόν Θεό φοβοῦνται οὔτε τούς ἀνθρώπους ἐντρέπονται.

Ἕνας ἀσύγκριτος ἱερός Ναός, γιά τόν ὁποῖο δούλεψαν ὑπό τήν ἐπίβλεψη τοῦ Ἀνθεμίου καί τοῦ Ἰσιδώρου, ἀσύγκριτων ἀρχιτεκτόνων, ἑκατό μαῖστορες, ἀπό τούς ὁποίους ὁ καθένας εἶχε ἑκατό μισθίους, ὅλοι μαζί οἱ ἐργαζόμενοι ἔφταναν τούς 10.000, οἱ 5000 δούλευαν στό δεξιό μέρος καί οἱ ἄλλοι στό ἀριστερό καί ὅλοι ἔδειχναν πολλή σπουδή «εἰς τό ταχέως κτίζεσθαι» κατά τόν Γεώργιο Κωδινό, Κουροπαλάτη, ἐνῶ, ὅπως ὁ ἴδιος ὁ ἱστορικός σημειώνει, κάθε ἀπόγευμα ἐπισκεπτόταν τό κτίσμα καί ἐπιθεωροῦσε μέ ἐνδιαφέρον τήν πρόοδο τοῦ ἔργου ὁ ἴδιος ὁ αὐτοκράτορας Ἰουστινιανός, μεταβάλλεται σέ τζαμί, ὄχι γιατί δέν ὑπάρχουν ἄλλα γιά τīs θρησκευτικές ἀνάγκες τῶν μουσουλμάνων, ἀλλά ἀπό πολιτικές σκοπιμότητες, ἀπό ἓνα θρησκευτικό φανατισμό, ἀπό μισαλλοδοξία καί

ἐμπάθεια καί φθόνο πρός τήν ἀληθινή πίστη τῶν ὀρθοδόξων χριστιανῶν.

Ἕνας ἱερός χῶρος, μέσα στόν ὁποῖο ἔψαλλε «δεξιὰ ὁ βασιλιάς καί ζερβά ὁ Πατριάρχης» καί οἱ ἀπεσταλμένοι τῆς Ρωσίας βίωσαν τή θεία λειτουργία τόσο βαθιά καί ἐνθουσιάστηκαν τόσο πολύ, ὥστε γυρνώντας εἶπαν στούς ὁμοεθνεῖς τους «αὐτήν τή θρησκεία θέλουμε πού ἡ ἀλήθειά της ἐξακτινώνεται τήν ὥρα τῆς λατρείας της» καί μέ ἀφορμή αὐτήν τή λειτουργία στήν Ἁγία Σοφία ὁ Πατριάρχης Φῶτιος, ἀνταποκρινόμενος στήν εὐγενική πρόσκληση καί τήν ἐπίμονη παράκληση τῶν ἡγεμόνων τῆς Ρωσίας, ἔστειλε τούς Θεσσαλονικεῖς ἱεραποστόλους, ἀδελφούς καί ἁγίους Μεθόδιο καί Κύριλλο καί ἐκεῖνοι χόρτασαν τίς πεινασμένες ψυχές τῶν μυριάδων Ρώσων μέ τήν ἀλήθεια τοῦ Εὐαγγελίου καί πότισαν τή ζωή τους μέ τά ζεῖδωρα νάματα τῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας μας, αὐτός ὁ τόπος, πού ἄντεξε 1500 χρόνια περίπου, παραδίδεται στούς ἀγαρηνοὺς. Σ' αὐτούς πού βασάνισαν τό γένος μας 400 χρόνια καί ὁδήγησαν «ὡς πρόβατα ἐπὶ σφαγὴν» μυριάδες ραγιάδες, φλογερούς ὀρθόδοξους χριστιανούς στό μαρτύριο.

Ἦθελα νά γράψω κάτι γιά τήν Ἁγία Σοφία, πού μέ συγκλόνιζαν ἀπό παιδί τά σχετικά μέ αὐτήν ποιήματα καί γλυκά τραγούδια καί δέν ἔφευγαν ἀπό τό μυαλό μου τά θαύματα καί τά τραύματα τοῦ γένους μας πού συνδέονται μέ τήν Ἐκκλησιά, πού ἔχει τά τετρακόσια σήμαντρα καί τίς ἐξήντα δυό καμπάνες.

Ἦθελα νά περιγράψω τόν ψυχικό μου πόνο στό ἄκουσμα τῆς ἀλλαγῆς. Ἄλλωστε τόσοι γράφουν, γιατί ἐγώ νά ὑστερήσω πού εἶμαι καί κληρικός καί ἀσφαλῶς κάτι θά περιμένουν καί ἀπό ἐμένα οἱ κληρικοὶ καί οἱ χριστιανοὶ τῆς Μητροπόλεώς μας;

Ἦθελα νά γράψω μὰ δίσταζα μέχρι τούτη τή στιγμή. Διάβαζα τά γραφόμενα πολλῶν καί ἐπισήμων καί δέν ἤθελα νά γράψω κάτι σάν αὐτά. Δηλαδή πονᾶμε, γιατί μεταβάλλεται σέ τζαμί «ἓνα μνημεῖο παγκόσμιας πολιτιστικῆς κληρονομιάς»; Ἕνα μνημεῖο, ἀρχιτεκτονικό μεγαλόурγημα, πού ἄντεξε στόν πανδαμάτορα χρόνο; Ἕνα μνημεῖο πού προστατεύει ἡ UNESCO καί μέ τή μετατροπὴ του φεύγει ἀπό τήν κηδεμονία της; Ὅχι, δέ μέ γεμίζουν καί δέν παρηγοροῦν ἐσώψυχα μόνο αὐτοῦ τοῦ εἴδους οἱ θρῆνοι γι' αὐτήν τήν ἀπώλεια.

Δέν ἤθελα νά γράψω, γιά νά μήν ἰδοῦν τά δάκρυά μου καί τόν πόνο μου οἱ ἀπέναντί μας καί χαροῦν γιά τήν ἀνείπωτη θλίψη μας.

Δέν ἤθελα νά γράψω, γιά νά μήν ταυτίσω τό παράπονό μου καί τή διαμαρτυρία μου μέ τούς Εὐρωπαίους, πού λέγουν καί γράφουν τόσα ὠραῖα, ἀλλά φαινομενικά, γιατί ὄχι ἀπό αὔριο ἀλλά ἀπό σήμερα, ἀφοῦ ἔκαναν τό «καθῆκον» τους, θά ἡσυχάσουν καί θά κοιμηθοῦν ἤρεμα τό βράδυ.

Ὅμως ἔδιωξα ὅλους τούς διασταγμούς μου καί σήμερα τήν τελευταία ἡμέρα πρό

τῆς βεβηλώσεως, πρό τῆς «ἐκτελέσεως» τοῦ Ἱεροῦ καί ἀνεπανάληπτου Ναοῦ μας, πού θά μένει στήν καρδιά μας ὡς θησαυρός ἀσύλητος καί ἀμόλυντος, ἀποφασίζω νά χαράξω τοῦτες τίς ἀδρές γραμμές μέ χέρι πού τρέμει ἀπό συγκίνηση καί μέ καρδιά πού χτυπᾷ στούς ἤχους τῆς θερμῆς ἱκεσίας πρός τήν Παναγιά μας, τήν Πλατυτέρα, τῆς ὁποίας τό ψηφιδωτό μένει ἀνέπαφο καί λαχταρᾷ νά μένει ἀνέπαφο καί μετά τήν τραγική καί ἀνήκουστη μετατροπή.

«Παναγιά μου Παντάνασσα τοῦ Μυστρᾶ, πού εἶσαι καί ἡ Πλατυτέρα τῆς Ἀγίας Σοφίας, πού στέκεσαι πάντα ἡ ἴδια ἀπάνω ἀπό τό ἱερό Βῆμα τῆς Μεγάλης Ἐκκλησιᾶς, γιά νά δείχνεις σέ ποιόν ἀνήκει αὐτός ὁ μέγας Ναός τῆς χριστιανοσύνης, Βασίλισσα τῆς βασιλίδος τῶν πόλεων θά παραμείνεις. Σέ ἱκετεύουμε ὅλοι οἱ Ἕλληνες τῆς Ἑλλάδος, καί ἐμεῖς ἀπό τήν ἱστορική μας Σπάρτη, καί σέ παρακαλοῦμε “δάκρυσε Κυρά Δέσποινα”, Ὑπέρμαχε τοῦ Γένους μας Στρατηγέ, μήπως ὁ βάρβαρος ...λογικευτεῖ».

+Ὁ Μονεμβασίας καί Σπάρτης ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ